

سرمقاله

مسعود اسدی نژاد

روزنامه‌نگار

موجی که دهه شصتی‌ها به راه انداختند

دهه ۷۰ شمسی در ایران با یک مفهوم جدید در عرصه اداره اجتماعی کشور مواجه شد: خیرین مدرسه‌ساز! با توجه به افزایش رشد جمعیت در دهه‌های ۵۰ و ۶۰ و ضرورت گسترش آموزش گروه سنی ۷ تا ۱۷ سال، پس از پایان جنگ، ساخت و گسترش مدارس امری ضروری به نظر می‌رسید. بر این اساس با توجه به فشارهای اقتصادی دوران بازسازی کشور پس از جنگ و همچنین تجربه رشد جمعیتی ۳٫۹ و ۱٫۹ درصدی در سال‌های ۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵ و ۱۳۶۵ تا ۱۳۶۸، دولت‌های وقت با کمبود فضاهای آموزشی برای جمعیت نونهالان و نوجوانان کشور مواجه شدند؛ تا آنجا که تشویق برای ساخت مدرسه منجر به شکل‌گیری مفهوم خیرین مدرسه‌ساز و تأسیس تشکلی تحت عنوان «جامعه خیرین مدرسه‌ساز» در سال ۱۳۷۷ شد. با این حال، دولت‌راهکار دیگری برای ارائه خدمات آموزشی در نظر گرفت و با دو یا چند شیفته کردن مدارس دولتی تلاش برای پوشش همگانی آموزش ابتدایی و متوسطه را در دستور کار قرار داد. فشرده‌گی جمعیت در این گروه سنی در دهه ۸۰ با هجوم به دانشگاه‌ها و سپس بازار کار همراه بود. عدم تعادل در رشد جمعیت آماده کار و تولید شغل منجر به افزایش نرخ بیکاری در کشور شد. با افزایش فشارهای اقتصادی در این سال‌ها در کنار تغییر در سبک زندگی و ارزش‌ها و نگرش‌های متولدین دهه‌های ۵۰ و ۶۰، میزان ازدواج، کاهش و به تبع آن نرخ زاده و ولد در کشور پایین آمد و این فرایند در دهه ۹۰ نیز ادامه داشت. در سال ۱۳۹۰ نزدیک به ۲۳ میلیون و ۷۰۰ هزار نفر از جمعیت کشور بین ۱۵ تا ۲۹ سال داشته‌اند و پس از پنج سال (سال ۱۳۹۵)، این رقم به ۲۰ میلیون نفر و در سال ۱۳۹۸ به ۱۸ میلیون نفر رسید. نتایج آخرین سرشماری رسمی کشور در سال ۱۳۹۵ کاهش نرخ رشد جمعیت و افزایش میانه سنی را نشان می‌دهد؛ یعنی گروه سنی ۳۰ سال به بالا با سرعت در حال افزایش است. بر اساس نتایج این سرشماری ۱۵ میلیون و ۶۳۸ هزار و ۵۱۱ نفر در کشور در گروه سنی ۳۰ تا ۳۹ سال قرار داشته‌اند. همچنین ۷ میلیون و ۴۱۴ هزار و ۹۱ نفر در گروه سنی بالای ۶۰ سال قرار داشتند. این بدان معناست که حدود ۱۰ درصد جمعیت کشور در سن سالمندی قرار گرفتند. این در حالی است که ۱۳ میلیون و ۵۰۴ هزار و ۲۸۱ نفر از جمعیت کشور را افراد تا ۹ سال تشکیل داده‌اند. جمع‌بندی آنکه از منظر جمعیتی دهه ۹۰ را باید دهه میانسالی جمعیت کشور دانست. موضوع افزایش سالمندان تنها دغدغه‌ای برای کشور ما نیست. اکنون این موضوع به یک دغدغه جهانی تبدیل شده است. افزایش امید به زندگی، گسترش ارائه خدمات بهداشتی و درمانی و بهبود نسبی سطح زندگی مردم از علل افزایش طول عمر بوده که در کنار کاهش میزان فرزندآوری از علل شکل‌گیری پدیده پیری جمعیت در جهان به شمار می‌روند. امروزه در محافل علمی

بحث پیری جمعیت از ابعاد متنوعی بررسی می‌شود. یکی از این ابعاد، بعد اقتصادی است. کاهش میزان نیروی کار و عدم توازن توزیع درآمد در کنار افزایش هزینه‌های درمان برای دولت‌ها به یک دغدغه اساسی تبدیل شده است. توزیع نابرابر درآمد یکی از علل اصلی فقر در نظر گرفته می‌شود. با این شرط در صورت کنترل تورم و عدم رکود اقتصادی در یک کشور، افزایش جمعیت سالمندان منجر به توزیع نابرابر درآمد خواهد شد و پدیده است‌بخش اعظمی از جمعیت‌کشی سنی شده احتمال پیوستن سالمندان آن کشور به قشر فقیر جامعه را افزایش می‌دهد. بنابراین برای اقتصادی که دچار الگوی نامتعادل توزیع درآمد است و گذار جمعیتی سریعی را در پیش گرفته، ساختن و گسترش مدارس با تأمین مالی کشورهایی که تأمین مالی نظام باننشستگی آن به روش پرداخت جاری است، با تغییر نسبت جمعیت فعال به جمعیت بازنشسته، میزان تولید ناخالص داخلی کاهش می‌یابد و نظام باننشستگی با کسری مداوم و فرآیندهای مواجه خواهد بود. از سوی دیگر، افزایش سالمندان یک کشور بر صندوق‌های باننشستگی فشار مضاعفی وارد می‌کند. در بحث درمانی نیز با گسترش گروه سنی بالای شصت سال و افزایش بیماری‌های ناشی از کهولت سن، نیاز به افزایش مراکز درمانی ضرورت می‌یابد که این مراکز درمانی باید طیف گسترده‌ای از خدمات را ارائه دهند؛ از افزایش تعداد تخت‌های بیمارستانی تا گسترش مراکز فیزیوتراپی و نیاز به قشر پزشکان متخصص و پرستاران و... اقتصاد و ضرورت‌های درمانی و بیمه‌ای تنها بخشی از بحران سالمندی جمعیت است. سالمندی جمعیت در ابعاد اجتماعی و روانی نیز بر آینده کشور تأثیر گذار خواهد بود. اهمیت تغییرات جمعیتی تا حدی است که از سالمندی جمعیت به عنوان یک فوریت جهانی یاد می‌شود. در نظر بگیرید در دهه ۱۴۲۰ به بعد با نزدیک شدن یا ورود متولدین دهه ۵۰ و ۶۰ به دوره سالمندی، کشور از بعد فردی و جمعی دچار چالش‌های روانی بسیار خواهد شد. یک کشور جوان در گذشته، حال به یک کشور با جمعیت سالخورده تبدیل شده است. در کنار بیماری‌های جسمی، اختلالات روانی مانند افسردگی، آلزایمر، اضطراب در سطح گسترده جامعه را درگیر خواهد کرد. از بعد اجتماعی نیز افراد سالخورده شرایط تنهایی و انزوای اجتماعی و به دلیل پایان دوره اشتغال، جدایی عاطفی و روانی از تعاملات اجتماعی را تجربه می‌کنند. در کنار آن، تغییر ساختار خانواده و افزایش میزان تجرد قطعی، کاهش فرزندآوری و خانواده‌های بدون فرزند و تک‌فرزند در آینده برای گروه سنی یاد شده احساس تنهایی و انزوای اجتماعی را دوجندان خواهد کرد. در بررسی‌های صورت گرفته از آخرین سرشماری رسمی کشور (سال ۱۳۹۵)، پیش‌بینی می‌شود میزان جمعیت سالمند ایران در ۱۴۳۰ حدود ۲۵ درصد خواهد بود، یعنی به ازای هر چهار نفر ایرانی، یک نفر سالمند خواهیم داشت. هر چند برآورد میزان درصد جمعیت سالخورده در تحقیقات مربوطه متفاوت است، اما با در نظر گرفتن هر سناریوی جمعیتی، انتظار می‌رود ایران در آینده با بحران سالمندی جمعیت روبه‌رو شود. این وضعیت به دلیل تغییر مسیر رشد جمعیت کشور با متولدین دهه‌های ۵۰ بخصوص ۶۰ است. نسل وسیع دهه.

ادامه از صفحه ۱۲

میر هاشم موسوی تأکید کرد

خدمت‌رسانی داوطلبانه کارکنان تأمین اجتماعی به زائران حسینی

گزارش

مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی گفت: «در سازمان تأمین اجتماعی به عنوان یک دستگاه خدمت‌رسان از ظرفیت‌های مردمی و همکاران داوطلب استفاده می‌شود تا در خدمت زائران اربعین حسینی باشیم.» میر هاشم موسوی در دومین جلسه ستاد اربعین سازمان تأمین اجتماعی که با حضور معاونان و مدیران همچنین مدیران عامل شرکت‌های تابعه این سازمان به منظور

بررسی نحوه مشارکت و خدمت‌رسانی به بیمه‌شدگان و زائران محترم در ایام اربعین حسینی برگزار شد، گفت: «راهبیمایی باشکوه اربعین، افتخار شیعه و جمهوری اسلامی ایران است و همه باید تلاش کنیم این مراسم باشکوه‌تر و با رونق بیشتر نسبت به سال‌های گذشته که محدودیت‌های کرونایی وجود داشت، برگزار شود. در سازمان تأمین اجتماعی نیز به عنوان یک دستگاه خدمت‌رسان از ظرفیت‌های مردمی و همکاران داوطلب استفاده می‌شود تا در خدمت زائران باشیم.» میر هاشم موسوی در این جلسه با تقدیر و تشکر از مدیران و کارکنانی که برای برگزاری مراسم اربعین حسینی تلاش می‌کنند، گفت: «همه کسانی که در مسیر امام حسین (ع) و اهل بیت (ع) مشغول خدمتگزاری هستند، این کار را از روی عشق و دلبستگی به اولیاءالله انجام می‌دهند و ان شاءالله در پیشگاه حضرات معصومین (ع) مأجور هستند. کارکنان سازمان تأمین اجتماعی نیز به صورت داوطلبانه، با شور و اشتیاق نقش و سهم خود را در خدمتگزاری به زائران امام حسین (ع) ادا می‌کنند.» مدیر عامل سازمان با بیان اینکه اربعین حسینی بالاترین فضیلتی است که در امتداد آن بحث ظهور و انتظار متجلی می‌شود، افزود: «در ایام اربعین هر سال، در پای خروشان عرض ادب و احترام به امام حسین (ع)

موسوی در مراسم معارفه سرپرست دفتر رسیدگی به تخلفات اداری:

باید با گذشت زمان شاهد کاهش تخلفات باشیم

گرائقدر انقلاب و دفاع مقدس و همچنین شهدای مدافع سلامت در مکتب امام حسین (ع) پرورش یافته‌اند و در بالاترین مقام بندگی و ایثار قرار گرفته‌اند. عزت و احترام خانواده معظم شهدا نیز به دلیل ایستادگی بر سر این ویژگی‌هاست. امیدواریم مانیز در زربیرق امام حسین (ع) بتوانیم به اندازه وسع و ظرفیت خود از مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) بهره ببریم.» مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی با تقدیر از زحمات و تلاش‌های یوسف طوقانی در دوره تصدی مدیریت دفتر هماهنگی هیأت‌های رسیدگی به تخلفات اداری گفت: «در سال‌های گذشته اقدامات و زحمات قابل توجهی در این دفتر انجام شده اما قطعاً کارها و اقدامات فراوانی نیز برای انجام باقی مانده است. امیدواریم میثم جعفری در ایفای مسئولیت در این دفتر موفق باشد.»

را در میان مردم شاهد هستیم. جمعیت میلیونی از عاشقان و مریدان اهل بیت (ع) به کربلا می‌روند و بر پیمودن و ادامه راه سیدالشهداء (ع)، تجدید عهد و میثاق می‌کنند.» معاون فرهنگی، اجتماعی و امور استان‌های سازمان تأمین اجتماعی نیز در این جلسه با اشاره به اینکه اربعین حسینی، یک تمدن و فرهنگ و فرصت بی‌نظیری برای ترویج شعائر اسلام است، گفت: «باید این فرصت را پاس بداریم و از آن برای ارتقاء فرهنگ اسلامی استفاده کنیم. از همکاران داوطلب و خیرین در مجموعه برای ارائه خدمات به زائران استفاده خواهد شد و شرکت‌های تابعه بر اساس مسئولیت اجتماعی خود نقش خود را در این مسیر ایفا می‌کنند.» احمد اسفندیاری افزود: «در موبک‌های سازمان تأمین اجتماعی که در مرزهای شلمچه، جزایه و مهران بر پا می‌شود، تیم‌های درمانی و خدماتی به صورت داوطلبانه مستقر خواهند شد تا به بیمه‌شدگان و زائران عزیز خدمات درمانی مورد نیاز ارائه شود. بسیج سازمان نیز در کربلا در دو منطقه اقدام به برپایی موبک می‌کند.» در ادامه این جلسه، مدیران ستادی و شرکت‌های تابعه و همچنین مدیران درمان تأمین اجتماعی استان‌های ایلام و خوزستان گزارشی از آخرین وضعیت اقدامات و پیگیری‌های جهت ارائه خدمات به بیمه‌شدگان و زائران در راهبیمایی اربعین حسینی ارائه دادند.

موسوی بر لزوم استفاده از افراد متخصص و مسلط به دانش سازمانی در حوزه‌های مختلف و افزایش همزمان دانش حقوقی مورد نیاز در حوزه تخلفات اداری تأکید کرد و گفت: «در حوزه رسیدگی به تخلفات اداری آموزش و تسلط به دانش روز، تذهیب اخلاقی، تعهد و اخلاق اهمیت مضاعفی دارد و همکاران این مجموعه باید از بهترین نظر اخلاقی از بهترین همکاران سازمان باشند. به طور کلی نیز برنامه‌ریزی‌ها و فرایندها در سازمان باید به گونه‌ای باشد که بر پیشگیری از بروز تخلف متمرکز باشیم تا سازمان در مسیری قرار گیرد که با گذشت زمان، شاهد کاهش تعداد و بروز تخلفات باشیم.» در پایان این مراسم، مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی، میثم جعفری را به عنوان سرپرست دفتر رسیدگی به تخلفات اداری سازمان تأمین اجتماعی منصوب کرد و از خدمات یوسف طوقانی نیز تقدیر شد.

معاون درمان سازمان تأمین اجتماعی اعلام کرد

آماده مشارکت در طرح دارو یار هستیم

کاغذی که تبدیل به نسخه الکترونیک نشده و باید در مسیر مشخص قانونی بررسی و تأیید شود، باقی مانده است، افزود: «در باره مطالبات مراکز دانشگاهی نیز با همکاری وزارت بهداشت و سازمان برنامه و بودجه در مسیر مشخصی در حال کار هستیم و امیدواریم به زودی این مطالبات مرتبط با نسخه الکترونیک تا حدود ۱۳ هزار مرکز پاراکلینیک طرف قرارداد سازمان تأمین اجتماعی نیز مطابق روال مشخص خود در حال پرداخت است.» معاون درمان سازمان تأمین اجتماعی همچنین گفت: «اجرای طرح دارو یار در سازمان تأمین اجتماعی در مرحله اول ماهیانه حدود هزار میلیارد تومان و سالانه ۱۲ هزار میلیارد تومان هزینه خواهد داشت. در صورت وارد شدن داروهای خارجی و سایر داروهای باقی مانده و مدنظر سازمان غذا و دارو به این طرح، پیش‌بینی می‌شود که سالانه حدود ۱۰ هزار میلیارد تومان دیگر به این هزینه‌ها اضافه شود و در مجموع برای اجرای این طرح بیش از ۲۰ هزار میلیارد تومان منابع نیاز خواهیم داشت که باید توسط سازمان برنامه‌بودجه تأمین شود.»

اسلامی تصریح کرد: «کل بودجه بخش درمان غیر مستقیم سازمان تأمین اجتماعی در حال حاضر حدود ۳۰ هزار میلیارد تومان است و این سازمان در طرح دارو یار تنها نقش همکاری و تسهیل‌گری دارد. تأمین هزینه این طرح به طور کامل بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور است.»

گزارش

معاون درمان سازمان تأمین اجتماعی ضمن اعلام آمادگی کامل

تأمین اجتماعی برای مشارکت در طرح دارو یار، از تسویه مطالبات داروخانه‌های خصوصی و مستقل طرف قرارداد این سازمان تا انتهای سال ۱۴۰۰ و همچنین مطالبات مرتبط با نسخه الکترونیک تا انتهای خردادماه سال ۱۴۰۱ خبر داد. مهدی اسلامی گفت: «در مرحله اول طرح دارو یار، از هزار و ۳۹۱ قلم داروی تحت پوشش تأمین اجتماعی، با اعلام سازمان غذا و دارو هزار و ۴۰ قلم ذیل طرح دارو یار قرار گرفته است. بر اساس این طرح مقرر شده که یارانه دارو به صورت مستقیم و از طریق پرداخت به سازمان‌های بیمه‌گر و از جمله سازمان تأمین اجتماعی اختصاص یابد؛ به همین دلیل یارانه داروهای خارج از پوشش بیمه‌ای نیز توسط سازمان برنامه و بودجه و با همکاری سازمان تأمین اجتماعی پرداخت می‌شود.» اسلامی بر آمادگی کامل و همراهی سازمان تأمین اجتماعی در اجرای طرح دارو یار تأکید کرد و گفت: «از نظر تأمین زیرساخت‌ها و بستر فناوری هیچ مشکلی وجود ندارد و تنها موضوعی که در طرح دارو یار باید همواره مورد توجه قرار گیرد، تأمین منابع پایدار برای این طرح توسط سازمان برنامه و بودجه است که امیدواریم با تأمین اعتبار لازم، شاهد اجرای موفق این طرح باشیم.» اسلامی با اشاره به اینکه بخش عمده مطالبات داروخانه‌ها تسویه شده و تنها بخشی از مطالبات مربوط به نسخ

مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی:

اولویت سازمان، ارائه خدمات متنوع به بازنشستگان است

گزارش

مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی

میلیون بازنشسته و مستمری‌بگیر سازمان تأمین اجتماعی و خانواده آنان را مهمترین مأموریت سازمان تأمین اجتماعی اعلام کرد و گفت: «از همه امکانات و ظرفیت‌ها برای ارائه خدمات بهتر به بازنشستگان استفاده می‌کنیم. اولویت سازمان تأمین اجتماعی این است که در کنار پرداخت مستمری ماهیانه به بازنشستگان که مهمترین وظیفه این سازمان است، خدمات متنوع دیگری نیز برای بهبود زندگی اجتماعی بازنشستگان عزیز ارائه دهد.»

میر هاشم موسوی در این همایش که به مناسبت روز خانواده و تکریم بازنشستگان با حضور در کانون عالی بازنشستگان تأمین اجتماعی برگزار شد، گفت: «عازم بازنشستگان به سفرهای زیارتی، برگزاری مسابقات ورزشی و دیگر اقدامات و فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی مربوط به بازنشستگان با هدف ایجاد نشاط و شادابی برای این عزیزان انجام می‌شود و امیدواریم با مجموعه اقداماتی که انجام می‌شود موجبات رضایت‌مندی بازنشستگان عزیز را

فراهم کنیم و دعای خیر آنان پشتوانه سازمان تأمین اجتماعی برای خدمت به جامعه بزرگ تحت پوشش این سازمان باشد.»

علی اصغر بیات، رئیس کانون عالی بازنشستگان تأمین اجتماعی نیز در این جلسه از حضور میر هاشم موسوی در کانون عالی بازنشستگان تشکر کرد و گفت: «مراسم روز بازنشستگان تا قبل از شوع کرنا هر سال در یکی از پارک‌های بزرگ تهران و همزمان در پارک‌های سراسر کشور برگزار می‌شد و امیدواریم در آینده نزدیک اینگونه مراسم را نیز برای ایجاد فضای شادابی و نشاط بازنشستگان عزیز با کمک سازمان مجدداً برگزار کنیم.» وی افزود: «از حمایت و کمک‌های سازمان تأمین اجتماعی به بیمه تکمیلی بازنشستگان که موجب افزایش خدمات و حمایت‌ها شده و تأمین اجتماعی ۵۰ درصد از هزینه بیمه تکمیلی را برعهده گرفته، تشکر می‌کنیم. شروع مجدد طرح کرامت رضوی برای اعزام بازنشستگان به مشهد مقدس و همچنین پرداخت تسهیلات قرض الحسنه به بازنشستگان نیز از دیگر اقدامات ارزشمند سازمان تأمین اجتماعی است.»